

SELEVCIA

AD CALYCADNVM

Sayı IV - 2014

OLBA KAZISI YAYINLARI

SELEVCIA AD CALYCADNVM IV

Olba Kazısı Serisi IV

Olba Kazısı Serisi IV
SELEVCIA AD CALYCADNVM IV

Seleucia ad Calycadnum, uluslararası hakemli dergidir ve her yıl Nisan ayında bir sayı olarak basılır. Yollanan çalışmalar, giriş sayfalarında belirtilen yazım kurallarına uygunsa yayınlanır, çalışması yayınlanan her yazar, çalışmanın baskı olarak yayınlanmasını kabul etmiş ve telif haklarını *Seleucia ad Calycadnum* yayınına devretmiş sayılır. *Seleucia ad Calycadnum* kopya edilemez ancak dipnot referans gösterilerek yayınlarda kullanılabilir.

Seleucia ad Calycadnum, uluslararası hakemli dergidir ve her yıl Nisan ayında bir sayı olarak basılır. Yollanan çalışmalar, 7. sayfada belirtilen yazım kurallarına uygunsa yayınlanır, çalışması yayınlanan her yazar, çalışmanın baskı olarak yayınlanmasını kabul etmiş ve telif haklarını *Seleucia ad Calycadnum* yayınına devretmiş sayılır. *Seleucia ad Calycadnum* kopya edilemez ancak dipnot referans gösterilerek yayınlarda kullanılabilir.

Editörler

Emel Erten
Diane Favro
Murat Özyıldırım
Tuna Akçay

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Salim Aydıöz
Prof. Dr. Halit Çal
Prof. Dr. Çiğdem Dürüşken
Prof. Dr. Efrumiye Ertekin
Prof. Dr. Emel Erten
Prof. Dr. Diane Favro
Prof. Dr. Turhan Kaçar
Prof. Dr. Gülgün Köroğlu
Prof. Dr. Erendiz Özbayoğlu
Prof. Dr. Scott Redford
Prof. Dr. Aygül Süel
Prof. Dr. Harun Taşkiran
Prof. Dr. Fikret Yegül
Doç. Dr. Sedef Çokay-Kepçe
Doç. Dr. Hacer Sibel Ünal
Doç. Dr. Mehmet Fatih Yavuz
Yrd. Doç. Dr. Figen Çevirici-Coşkun
Yrd. Doç. Dr. Merih Ereğ
Yrd. Doç. Dr. Fikret Özbay
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Murat Özgen
Yrd. Doç. Dr. Sema Sandalcı
Yrd. Doç. Dr. Muammer Ulutürk
Dr. Vujadin Ivanisevic

Seleucia ad Calycadnum
Olba Kazısı Serisi IV
Sayı: 4

ISSN: 2148-4120

Kapak Tasarım

Tuna Akçay

Yazışma Adresi

Okt. Murat Özyıldırım
Mersin Üniversitesi Fen - Edebiyat Fakültesi
Arkeoloji Bölümü, Çiftlikköy Kampüsü, 33342,
Mersin - Türkiye
Tel: 00 90 324 361 00 01 - 4735
e- posta: ozyildirimmurat@gmail.com

Adres

Homer Kitabevi ve Yayıncılık Ltd. Şti.
Yeni Çarşı Caddesi, No: 12/A
Galatasaray, Beyoğlu, 34433, İstanbul
Tel: 0212 249 59 02
www.homerbooks.com
e-mail: homer@homerbooks.com

Baskı

Altan Basım San ve Tic. Ltd.
100. Yıl Mah. Matbacılar Sitesi No: 222/A,
Bağcılar/İstanbul
Sertifika No: 11968

Dağıtım

Homer Kitabevi ve Yayıncılık Ltd. Şti.
Yeni Çarşı Caddesi, No: 12/A
Galatasaray, Beyoğlu, 34433, İstanbul
Tel: 0212 249 59 02

Hellenistik Dönemdeki Güçler Dengesi Arasında Pamphlyia'da Bir Liman Kenti: Side
Erkan İznik

11

Roma'da Krallık Dönemi: Kralın Belirlenmesi
Efrumiye Ertekin - Sehergül Gül

39

Arkeolojik Veriler ve Tarihsel Olaylar Işığında Olba'da Yerleşimin Son Bulması
Emel Erten

57

Rodon: Olba'dan Bir Roma İmparatoruna Gönderilen Elçi
Mustafa H. Sayar

73

Olba'daki Tapınak Cepheli Kaya Mezarı
Tuna Akçay

79

Kirşu'dan (Meydancık/kale/Kilikia) Yüksek/Kabarık Torus'lu İki Kaide ve Anadolu
Mimarlık Tarihi Açısından Değerlendirmesi

Deniz Kaplan

95

Bithynia Sütunlu Lahitleri Üzerine Genel Bir Değerlendirme
Safiye Aydın

113

Mısır'da Phokaia Kolonizasyonu
Sabri Arıcı

135

Direkli Cave: The Significance of Fire and Female Figurines in the Paleo-Landscape
during the Epi-paleolithic Period

Cevdet Merih Ereğ

151

Kars Müzesi'nden Bir Grup Son Tunç Çağı Seramiğinin Değerlendirilmesi
Ayhan Yardımcıel - Şüheda Ablak

165

Alahan Manastırı Kiremit Örnekleri Arkeometrik Çalışmaları
Ali Akın Akyol - Yusuf Kağan Kadioğlu - Murat Özyıldırım

175

PRAEFATIO

Olba Kazıları Serisi'nin süreli yayını *Seleucia ad Calycadnum* dergisinin dördüncü sayısını 2014 yılında okurlarımıza sunmaktan mutluluk duymaktayız. Dergimiz öncelikli olarak Mersin Silifke Olba'da sürdürdüğümüz arkeolojik kazılar sırasında elde edilen sonuçların bilim dünyasına duyurulmasını amaçlamaktadır. Ancak, bunun yanında arkeoloji, eskiçağ dilleri ve kültürleri, eskiçağ tarihi, sanat tarihi konularında yapılan özgün çalışmalara da yer vermektedir. Emeklerini bizimle paylaşan yazarlarımıza, bilgileri ve uzmanlıklarıyla bizleri aydınlatan hakemlerimize şükran borçluyuz. Homer Kitabevi sahibi, dostumuz Aşşen Boylu'ya, derginin yayına hazırlanma sürecinin tüm detaylı çalışmalarını gerçekleştiren Sinan Turan'a teşekkürlerimizi sunarız.

Meslektaşlarımızın katılımlarıyla 2011 yılından başlayarak kesintisiz olarak yayınlanan dergimizin gelecekte de yaşamını sürdürebilmesini sağlayacak katkı ve desteklerinizi beklemekte olduğumuzu duyururuz.

Editörler:

Prof. Dr. Emel Erten

Prof. Dr. Diane Favro

Murat Özyıldırım (Klasik Filolog, MA)

Tuna Akçay (Arkeolog, MA)

PREFACE

We are glad to present the fourth issue of the journal *Seleucia ad Calycadnum* of Olba Excavations Series to our followers in 2014. The main aim of the journal is to publish the results of ongoing archaeological excavations at Mersin Silifke Olba to the scientific world. Nevertheless, the journal also includes original studies on archaeology, ancient languages and cultures, ancient history and history of art. We would like to express our gratitude to our authors for their contributions and, to our reviewers for enlightening us with their knowledge and expertise. We thank our friend Ayşen Boylu, owner of Homer Books and Sinan Turan, who managed all the detailed work related to the actual publication of the journal.

We would like to announce that we expect our colleagues' assistance and support in maintaining the publication of our journal, which has been continuously published since 2011.

Editors:

Prof. Dr. Emel Erten

Prof. Dr. Diane Favro

Murat Özyıldırım (Classical Philologist, MA)

Tuna Akçay (Arcaeologist, MA)

Olba Kazısı Serisi IV
SELEVCIA AD CALYCADNVM

Makale Başvuru Kuralları

Seleucia ad Calycadnum, Olba Kazısı yayını olarak yılda bir sayı yayınlanır. Yayınlanması istenen makalelerin en geç Şubat ayında gönderilmiş olması gerekmektedir. *Seleucia ad Calycadnum*, arkeoloji, eskiçağ dilleri ve kültürleri, eskiçağ tarihi, sanat tarihi konularında yazılan, daha önce yayınlanmayan yalnızca Türkçe, İngilizce çalışmaları ve kitap tanıtımlarını yayımlar.

Yazım Kuralları

Makaleler, Times New Roman yazı karakterinde, word dosyasında, başlık 12 punto, baş harfleri büyük harf, metin 10 punto, dipnot ve kaynakça 9 punto ile yazılmalıdır. Çalışmada ara başlık varsa, bold ve küçük harflerle yazılmalıdır. Türkçe ve İngilizce özetler, makale adının altında 9 punto olarak ve en az iki yüz sözcük ile yazılmalıdır. Özetlerin altında İngilizce ve Türkçe beşer anahtar sözcük, 9 punto olarak “anahtar sözcükler” ve “keywords” başlığının yanında verilmelidir.

- Dipnotlar, her sayfanın altında verilmelidir. Dipnotta yazar soyadı, yayın yılı ve sayfa numarası sıralaması aşağıdaki gibi olmalıdır.
Demiriş 2006, 59.
- Kaynakça, çalışmanın sonunda yer almalı ve dipnottaki kısaltmayı açıklamalıdır.

Kitap için:

Demiriş 2006 Demiriş, B., Roma Yazınında Tarih Yazıcılığı, Ege Yay., İstanbul.

Makale için:

Kaçar 2009 Kaçar, T., “Arius: Bir ‘Sapkın’ın Kısa Hikayesi”, Lucerna Klasik Filoloji Yazıları, İstanbul.

- Makalede kullanılan fotoğraf, resim, harita, çizim, şekil vs. metin içinde yalnızca (Lev. 1), (Lev. 2) kısaltmaları biçiminde “Levha” olarak yazılmalı, makale sonunda “Levhalar” başlığı altında sıralı olarak yazılmalıdır. Bütün levhalar, jpeg ya da tift formatında 300 dpi olmalıdır. Alıntı yapılan levha varsa sorumluluğu yazara aittir ve mutlaka alıntı yeri belirtilmelidir.

Olba Excavations Series
SELEVCIA AD CALYCADNVM

Scope

Seleucia ad Calycadnum is annually published by the Olba Excavations Series. Deadline for sending papers is February of each year. Seleucia ad Calycadnum features previously unpublished studies and book reviews on archaeology, ancient languages and cultures, ancient history and history of art written only in Turkish or English.

Publishing Principles

Articles should be submitted as word documents, with font type Times New Roman, font sizes 12 points for headings (first letters should be capitalized), 10 points for text, and 9 points for footnotes and references. Abstracts written in both Turkish and English should appear below the name of the article, should be of size 9 points and the minimum word count is 200 words. Below the abstracts, a minimum of 5 keywords for both languages should be included (of size 9 points) below the headings “anahtar sözcükler” and “keywords”.

- Footnotes should be given under each page. The ordering of author surname, year of publication and page number should be as follows:
Demiriş 2006, 59.
- The reference list should appear at the end of the study and should explain the abbreviation given in the footnote.

Book format:

Demiriş 2006 Demiriş, B., Roma Yazınında Tarih Yazıcılığı, Ege Yay., İstanbul.

Article format:

Kaçar 2009 Kaçar, T., “Arius: Bir ‘Sapkın’ın Kısa Hikayesi”, Lucerna Klasik Filoloji Yazıları, İstanbul.

- Photographs, pictures, maps, drawings, figures etc. used in the article should be referred to in the text as (Fig. 1), (Fig. 2) as abbreviations, and an ordered list of these items should appear at the end of the article under the heading “Figures”. All figures should be in JPEG or TIFF format with 300 dpi. If there are figures cited, the responsibility lies with the author and citation should be explicitly given.

Rodon

Olba'dan Bir Roma İmparatoruna Gönderilen Elçi

Mustafa H. Sayar*

Özet

2013 yılında Olba ören yerinde Gazi Üniversitesi, Arkeoloji Bölümünden Prof. Dr. Emel Erten tarafından yapılan kazılarda üzerinde yedi satır eskiçağ Yunancası ile yazılı bir onurlandırma metni bulunan bir heykel kaidesi bulunmuştur. Yazıtta Olba şehir ve halk meclislerinin Olba şehir devletini ilgilendiren ancak yazıtta ne olduğu belirtilmeyen bir konuda adından yazıtta bahsedilmeyen bir Roma imparatoruna elçi olarak gönderilen Rodon adındaki elçi onurlandırılmaktadır. Rodon'un gönderildiği imparator büyük ihtimalle Kilikia'nın imparator Vespasian tarafından yeniden Roma eyaleti olarak düzenlediği MS 72 yılı ile imparator Marcus Aurelius Antoninus'un (= Caracalla) Roma imparatorluğu sınırları içinde yaşayan herkese Roma vatandaşlığı verilmesini sağladığı genelgenin yayınlandığı MS 212 yılları arasında hüküm süren Roma imparatorlarından biridir.

Anahtar kelimeler: Elçi, imparator, şehir meclisi, halk meclisi, onurlandırma.

Abstract

During an excavation conducted by Gazi University/Ankara in 2013 a statue base with a seven-line honorary inscription in Greek was found. On this inscription council and people of the City Olba honoured a Rhodon who, without doubt in the interest of Olba, was employed to an unidentifiable Roman Emperor. The inscription was probably written in the period between 72

* Prof. Dr. Mustafa H. Sayar, İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Eskiçağ Tarihi Anabilim Dalı, Ordu Cad. No: 196, 34459 Laleli, İstanbul.
E-posta: mhsayar@gmail.com.

A.D. (Re-establishment of the province Cilicia by Vespasianus) and 212 A.D. (decree of the Constitutio Antoniniana by Caracalla).

Keywords: Envoy, emperor, people, city council, honorary.

Eskiçağ kaynaklarına göre en azından MÖ 3. yüzyıldan beri Silifke ilçesinin kuzeyinde Uğra mevkiinde bulunan Olba'da bu bölgedeki en eski kutsal alan olan ve Olba'nın birkaç kilometre batısında bugün Uzuncaburç olarak tanımlanan yerde Zeus Olbios Tapınağı'na odaklanmış bir rahip kral hanedanı hüküm sürmekteydi. En geç Kilikia eyaletinin İmparator Vespasianus döneminde yeniden kurulduğu MS 72 yılında Olba'nın yanısıra Zeus Olbios Tapınağı etrafında da Diokaisareia adıyla bağımsız bir *polis* oluştuğu anlaşılmaktadır¹.

2013 yılında Olba ören yerinde Gazi Üniversitesi, Arkeoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Emel Erten başkanlığında yapılan kazılar sırasında Şeytanderesi vadisinde Su Kemerinin 150 m güneyinde üzerinde eskiçağ Yunancası ile yazılmış yedi satır yazıt bulunan bir heykel

1 Olba ve Diokaisareia ile Zeus Olbios Tapınağı hakkında bkz. R. Heberdey-A. Wilhelm, *Reisen in Kilikien*, Viyana 1896, 84-92; Th. S. MacKay, *Olba in Rough Cilicia*. *Ann Arbour* 1968; Chr. Börker, *Die Datierung des Zeus-Tempels von Olba-Diokaisareia in Kilikien*. *Archaeologischer Anzeiger* 86, 1971, 37-54; O. Lange *der Priesterstaat Olba in Kilikien*, *der Münzen-und Medaillensammler* 1987, 156, 208-223; Th. S. Mac Kay, *Zeus at Olba*, şu yayında, *The Major Sanctuaries of Pampylia and Cilicia, Aufstieg und Niedergang der römischen Welt II* 18. 3, 1990, 2082-2103; Olba'nın Hellenistik Dönemi hakkında bkz. K. Trampedach, *Tempel und Grossmacht; Olba in Hellenistischer Zeit*, şu yayında: *La Cilicie: Espaces et pouvoirs locaux (2e millénaire av. J.-C. - 4e siècle ap. J.-C.) Actes de la Table de ronde international d'Istanbul 2-5 novembre 1999*. Paris 2001, 269-288; Diokaisareia'nın kuruluş tarihine ilişkin ilk düşüncüler hakkında bkz. E. Kirsten, *Diokaisareia und Sebaste. Zwei Städtegründungen der frühen Kaiserzeit im kilikischen Arbeitsgebiet der Akademie*. *Anzeiger der Österreichischen Akademie der Wissenschaften. Philosophisch-Historische Klasse* 110 (1973) 347-363; Kirsten bu makalesinde Diokaisareia'nın kuruluşunun bir onurlandırma yazıtına dayanarak Tiberius dönemine tarihlenmesi gerektiğini öne sürer. Ancak bu tez sonradan reddedilir ve Diokaisareia'nın en erken MS 72 yılında Vespasianus'un Kilikia eyaletini yeniden oluşturduğu dönemde kurulduğunun kuvvetle muhtemel olduğu vurgulanır, bu konu hakkında bkz. U. Gotter, *Tempel und Grossmacht: Olba/Diokaisareia und das Imperium Romanum*, şu yayında: *La Cilicie: Espaces et pouvoirs locaux (2e millénaire av. J.-C. - 4e siècle ap. J.-C.) Actes de la Table de ronde international d'Istanbul 2-5 novembre 1999*. Paris 2001, 289-325 (burada özellikle 304 vd.); Olba ve Diokaisareia'nın eskiçağ dönemi Yunanca ve Latince yazıtları hakkında bkz. St. Hagel-K. Tomaschitz, *Repertorium der Westkilikischen Inschriften*. *ETAM* 22, 1998, 324-346; Zeus Olbios kutsal alanında bu yüzyılın başında yapılan incelemeler hakkında bkz., D. Wannagat, *Priester, Türme, Tempel. Zum Umfeld des Zeus-Olbios-Heiligtums im Rauhen Kilikien*, *Byzas* 14, 2011, 259-274.

kaidesi incelenmiştir² (Lev. 1). Eserin incelendiği yer, büyük ihtimalle özgün buluntu yeri değildir. Söz konusu kaide, Şeytanderesi vadisindeki mezarlardan birinin önüne de dikilmiş olabilir ancak yazıttan anlaşılan onurlandırma, bir şahıs ve oğlu yaşarken yapılmış gibi görüldüğünden heykel kaidesi, şehir içinden bugün bulunduğu yere sonraki yüzyıllarda götürülmüş veya sürüklenmiş olmalıdır. Alt kısmı kırık olarak bulunan silmeli heykel kaidesinin yüksekliği 90 cm, genişliği 50-53 cm arasında olup kalınlığı 42 ile 47 cm arasındadır. Yazıtın harf yüksekliği 4,5 cm'dir (Lev. 2).

Ἡ βουλή καὶ ὁ δῆμος
2 [ἐ]τείμησεν Ῥόδωνα
Ἰέρακος πρεσβεύσαν-
4 τα πρὸς τὸν κύριον αὐ-
τοκράτορα Ἰέραξ Ῥόδω-
6 νος τὸν ἑαυτοῦ
πατέρα.

Şehir ve halk meclisi efendi imparatora elçi olarak giden Hierax oğlu Rodon'u onurlandırdı; Rodon oğlu Hierax (aynı şekilde) babasını (onurlandırdı).

Satır 1-2: Ἡ βουλή καὶ ὁ δῆμος [ἐ]τείμησεν çok sık karşılaşılan bir hata olup doğrusu [ἐ]τείμησαν şeklinde çoğul olarak yazılmalıydı.

Satır 3 ve 5: Ἰέραξ şahıs ismi Elaiussa Sebaste'de bir onurlandırma yazıtında Diokaisareia vatandaşı da olan Marcus Aurelius Marcianus'un babasının adı olarak geçmektedir, bkz. E. Borgia, Rapports entre villes en Cilicie: Une nouvelle inscription d'Elaiussa-Sebaste; şu yayında: La Cilicie: Espaces et pouvoirs locaux (2e millénaire av. J.-C. - 4e siècle ap. J.-C.) Actes de la Table de ronde internationale d'Istanbul 2-5 novembre 1999. Paris 2001, 349 vdd.; Kilikia Trakheia'da Hierax ismi ayrıca Korykos, Germanikopolis, Laertes ve Lamos'ta bulunmuş yazıtlarda da belgelenmiştir. Bu örnekler için bkz. Lexicon of Greek Personal Names V. B 2013, 209.

Satır 2 ve 5: Ῥόδων şahıs ismi Karia'da Knidos, Miletos ve Stratonikeia'da, Doğu Pamphylia'da Side ve Lyrbe'de, Dağlık Kilikia'da buluntu yeri tam olarak bilin-

² Bu yazıt üzerinde çalışmama izin veren Olba kazıları başkanı Sayın Prof. Dr. Emel Erten'e çok teşekkür ederim.

meyen ve Basel'de 2008 yılında açık arttırmaya çıkarılmış olan bronz bir tabula ansata üzerindeki yazıtta ve Ovalık Kilikia'da Anazarbos'ta bulunmuş bir mezar yazıtında görülmüştür; Rodon ismi hakkında bkz. *Lexicon of Greek Personal Names* V. B 373.

Satır 3-4'te okunan *πρεσβεύσαν/τα πρὸς τὸν κύριον αὐτοκράτορα* ifadesi Rodon'un o sırada hayatta olan bir Roma imparatoruna elçi olarak gönderilmesinden ötürü onurlandırıldığını belgelemektedir.

Satır 5: Genç *Ἰέραξ* başka birçok yazıtta da görüldüğü gibi büyükbabasının ismini almıştır.

Satır 6: *τὸν ἑαυτοῦ* daha önce hatalı yazılmış olan sözcüklerin kazınarak silindiği yere yazılmıştır.

Olba'da bulunan yazıtta Rodon'un hangi imparatora elçi olarak gönderildiği belirtilmediğinden onurlandırmanın Roma imparatorluk devrinin hangi yüzyılında yapıldığı tam olarak anlaşılammaktadır. Bununla birlikte imparator için *κύριος αὐτοκράτωρ* ifadesinin kullanılmış olması³ bu yazıt sayesinde belgelenen onurlandırmada o sırada hayatta olan bir imparatorun söz konusu olduğunu göstermektedir. Onurlandırmayı gerçekleştiren şehir ve halk meclisi Olba'nın büyük ihtimalle imparator *Vespasianus* tarafından MS 72 yılında Kilikia'nın yeniden eyalet olarak düzenlenmesi⁴ kapsamında *Diokaisareia*'nın şehir olarak kurulmasından sonra ayrı bir polis olarak düzenlenmesi kapsamında oluşan ve her şehir devletinde bulunan yerel yönetim birimleri olan şehir ve halk meclisleriydi. Henüz Roma vatandaşlığı verilmemiş olduğu anlaşılan Rodon, büyük ihtimalle Olba'nın şehir olarak düzenlendiği

3 İmparatorlara Nero zamanından beri imparatorluğun bazı bölgelerinde *κύριος* olarak da hitap edilebildiğinin örnekleri hakkında bkz. P. Bureth, *Les titulatures impériales dans les papyrus, les ostraca et les inscriptions d'Égypte* (30 a. C. - 284 p. C) Brüksel (1964); İmparatorların yemin törenlerinde Antoninus Pius döneminden beri *kēriow* ünvanını da kullandıkları ilişkin papiruslar ve diğer metinlerde görülen örnekler hakkında bkz., D. Hagedorn-K.A. Worp, von *KΥΠΙΟΣ* zu *ΔΕΣΠΟΤΗΣ*. Eine Bemerkung zur Kaisertitulatur im 3./4. Jhd. *ZPE* 39, 1980, 165, dn. 1; *κύριος*'un sadece o sırada hayatta olan imparatorlar için kullanılan bir ünvan olduğu hakkında bkz. C.P. Jones, *Epigr. Anatol.* 33 (2001), 44, dn. 18.

4 Kilikia'nın *Vespasianus* tarafından yeniden eyalet yapılması hakkında bkz. P. Freeman, *The Province of Cilicia and its Origins*; şu yayında P. Freeman-D. Kennedy, *The Defence of the Roman and Byzantine East*. Oxford 1986, 253 -275; M. Vitale, *Eparchie und Koinion in Kleinasien von der ausgehenden Republik bis ins 3. Jh. n. Chr.* Bonn 2012, 292.

72 yılı ile Roma İmparatorluğu sınırları içinde yaşayanlara Roma vatandaşlığının verildiği *Constitutio Antoniniana* genelgesinin yayınlandığı 212 yılı arasındaki bir dönemde adını bu onurlandırma yazıtından öğrenemediğimiz bir Roma imparatoruna yazıtta belirtilmeyen bir konu hakkında elçi olarak gönderilmiş olmalıydı. Ancak Rodon'un 212 yılını izleyen dönemde de gönderilmiş olması imkansız değildir⁵. Roma imparatorluk döneminde kurulan eyaletlerin sınırları içinde kalan şehir devletlerinin Roma imparatorunun huzuruna çıkması amacıyla elçi göndermeye ve böylece buldukları bölgenin yeni efendisi olan imparatorla doğrudan ilişki kurmaya önem verdikleri görülmektedir.

Olba'da Roma imparatorları ile doğrudan temas kurmayı hedefleyen bir elçi heyetinin varlığı, aynı zamanda Kilikia'da Toros Dağları üzerinde Roma devleti bölgeye eyalet yönetimiyle tamamen yerleşene kadar rahip krallar tarafından yönetilen yerel bir kültürün aradan geçen yüzyıllar içinde bölgedeki siyasi gelişmelere uygun olarak Romalılaşma sürecini özümlediğini göstermektedir⁶. Olba'dan imparatora elçi olarak gönderilen Rodon, diğer Kilikia şehirlerinde olduğu gibi o bölgenin ve özellikle yerel yönetim organları tarafından onurlandırıldığı şehrin seçkin ve güvenilir kişilerinden biri olmalıydı⁷.

5 İmparator Marcus Aurelius Antoninus (= Caracalla) tarafından yayınlanan *Constitutio Antoniniana* genelgesinin etkisi ve bu genelgeyle verilen Roma vatandaşlığının göstergesi olan Marcus Aurelius isimlerinin tarihlenmeleri hakkında bkz. P. Herrmann, Überlegungen zur Datierung der *Constitutio Antoniniana*. *Chiron* 2, 1972, 519-530.

6 Kilikia'da Romalılaşma süreci hakkında bkz. S. Pilhofer, Romanisierung in Kilikien ? Das Zeugnis der Inschriften, Münih 2006.

7 Elçi olarak genellikle çok yaşlı kişiler seçilmemekteydi. Bugüne kadar incelenen örneklerden saptanabildiği kadarıyla elçiler için en üst yaş sınırını altmış olduğu anlaşılmaktadır. Roma imparatorlarına gönderilen elçilerin seçilmelerinde dikkat edilen hususlar hakkında bkz., G. Ziethen, *Gesandte vor Kaiser und Senat. Studien zum römischen Gesandtschaftswesen zwischen 30 v. Chr. und 117 n. Chr.* St. Katharinen 1994, 7 vdd.

Levhalar

Lev. 1

Lev. 2